

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 23 maja 2025 r.

Poz. 2457

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.168.2025.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 20 maja 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

§ 3 uchwały Nr X/97/25 Rady Gminy Stargard z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia innego sposobu udokumentowania wykonania obowiązku w zakresie pozbywania się zgromadzonych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych.

Uzasadnienie

W dniu 24 kwietnia 2025 r. Rada Gminy Stargard podjęła uchwałę Nr X/97/25 w sprawie określenia innego sposobu udokumentowania wykonania obowiązku w zakresie pozbywania się zgromadzonych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie akt ten wpłynął w dniu 29 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowią art. 6 ust. 1 i ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którymi:

1. Właściele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych lub,
 - 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b ust. 2
- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi (ust. 1).

Rada gminy może określić, w drodze uchwały, w zależności od lokalnych warunków, inne sposoby udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b (ust. 1a).

Przyjąć należy, że uchwała organu stanowiącego gminy podjęta na podstawie powyższych unormowań jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego i organy administracji

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, naruszać granic delegacji ustawowej, a nadto, modyfikować przepisów zamieszczonych w aktach wyższego rzędu.

Analiza treści uchwały Nr X/97/25 w kontekście powyższych rozważań, prowadzi do wniosku, że § 3 tego aktu w sposób istotny narusza przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W przepisie tym Rada Gminy Stargard postanowiła, że:

1. *Dowody uiszczania opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych, właściciel nieruchomości jest obowiązany przechowywać przez okres 1 roku.*

2. *Dowody uiszczania opłat za opróżnianie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków, właściciel nieruchomości jest obowiązany przechowywać przez okres 2 lat.*

Nałożenie przez organ stanowiący Gminy Stargard w cytowanym wyżej przepisie obowiązków przechowywania wskazanych dokumentów przez konkretny okres (1 rok, 2 lata) wykracza poza zakres delegacji ustawowej. W szczególności, upoważnienia do określania powyższego nie zawierają – stanowiące podstawę prawną podjęcia aktu w przedmiocie określenia innych sposobów udokumentowania wykonania obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3b - przepisy art. 6 ust. 1 i ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z przepisów tych wynika bowiem wyłącznie zobowiązanie właścicieli nieruchomości do udokumentowania w formie umowy faktu korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przez „okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi” oraz upoważnienie dla rady gminy do określenia innych sposobów udokumentowania wykonania przez właścicieli nieruchomości obowiązku pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych. Ustawodawca nie określił przy tym okresu, przez jaki właściciele nieruchomości mają obowiązek przechowywać takie dowody, nie upoważnił również do tego rady gminy, wobec czego brak jest podstaw do zamieszczenia takiej regulacji w uchwale organu stanowiącego Gminy³⁾. Rada Gminy Stargard nie była więc uprawniona do zobowiązania właścicieli nieruchomości do przechowywania dowodów uiszczania opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez okres 1 roku oraz dowodów uiszczania opłat za opróżnianie osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków przez okres 2 lat.

Z tego względu, stwierdzenie nieważności § 3 uchwały Nr X/97/25 Rady Gminy Stargard z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie *określenia innego sposobu udokumentowania wykonania obowiązku w zakresie pozbywania się zgromadzonych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Por. wyroki: WSA w Krakowie z dnia 14 kwietnia 2022 r., sygn. akt II SA/Kr 88/22, WSA w Białymstoku z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Bk 665/21, WSA w Kielcach z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt II SA/Ke 279/20, WSA w Poznaniu z dnia 9 marca 2016 r., sygn. akt IV SA/Po 1054/15.